

MELIKA SALIHBEG BOSNAWI

NA KRIK GAZELE ZASTAT

Rječnik kreacije

h i ž a

Yā bayt!

O stihu (od dva retka)!
O kućo (za nenastanjene)!
O lijeha (poezije)!

O kako bi se samo radovao
(moj omiljeni) filozof
Gaston Bachelard
kako bi, nenadano
obogatio, svoju
Fenomenologiju maštarije
taj poeta-prostora
samo da je poznavao (arapski)
Rječnik (Stvaranja)

Koliko novih sanjarija
oka u očnoj-kući
baytu`l-`ayn
(na primjer)
pa pauka u paukovoju
baytu`l-`ankabūt

Koliko različitih maštarija
u istom skupu slovâ/atomâ/elemenata
(iz Periodnog sustava arapskih radikala)
stvorenih da se oploduju
u suglasnicima
kuće
hiže
bayt

Koliko sanjarija
u (arapskom) ob/liku
njezinih korjenova
u slovu/atomu
bā` , ة
ponajprije
u toj posudi/simbolu
iz koje/g se, još od pamtivjeka
oglašava, prvostvoreno bíće;
ikad

Kojem je Bog
(Svemilostan kakav Jest)
da onaj ne samuje
stvorio (od njega samog)
drúgu

(**p**ar u kojem je i kreirano
sve što diše)

Evo ih, dakle
dvoje (u istoj košarici)
trećeg atoma/elementa/slova

tā` , ة

da sve otad, pa do vijeka
su/glasnički, dijele
dvije sljubljene, sfere
drugog, međuradikala
kuće

bayt

slova/elementa

yā` , ا (ا)

Evo ih živjet u dva, okrugla
Univerzuma
Malom, i Velikom

(**k**ojima ni na um ne pada, da se
ikada, razvedu)

Eto, moj Gaston
kako se, odvajkada
pa do Kraja, Svijeta
rađaju maštarije, u obje;
Maloj, i Kozmičkoj kući

Eto iz čega niču
sanjarije
usamljenih
i beskućnih
i nenastanjenih

Jer kuća
bayt
u svom je bíću
dvo/stih
nastamba za par

(**u** kom je i stvoreno sve što ima dušu)

Pa možda baš zato, i Sâṁ Allāh
prima u goste, Svoje stvaranje
u Svojoj, kubnoj
dijamantnoj
makkanskoj
kući
u Svom
Baytu `l-llāhu

O kako bi se obveselio G.B.
pjesnik sanjarijâ iz Beaujolais-a
kako bi se usrećio (moj omiljeni filozof)
samo da je znao da u jednoj, te istoj
riječi/molekuli
bayt
stanuju sve, kontemplacije
još nenastanjenih, bîća

Da se u nju naseljavaju
svi koji žele živjet
u kući
il šatoru
il palaći
ili kastelu

Da je ista riječ/molekula
bayt
stan
nastamba (uopće)
(i Nūḥova) lađa
arka
i korice (kuća mača)
i pokućstvo
i fijeke...

O kako bi se radovao toj
(jedinstvenoj)
hiži
prijatelj svih sanjarija
moj Gaston B.
samo da je naučio
na vrijeme
(arapski)
Rječnik Stvaranja

Koji u jednoj te istoj imenici
objedinjuje bîćâ
i maštarije:
kuće

i sobe
i (baščenskog) kreveta
i pokrivača
i kutije
i veže (iliti hodnika)
pa žene-kućanice
i braka
zapravo (cijele) obitelji
(čitave) familije

Šta bi rekao taj
negdašnji, racionalist
kad bi saznao da u, istoj
riječi
bayt
diše i
kućna čeljad (Poslanička)
ahlu `l-bayt
i (čitava) dinastija

Da se u njenoj intimi čuva
ugled i čast
(i skriva kosa s muževnih prsa
i ona sa stidnih mjesta)

Da u lijehi
gredici
(baš ko i u hiži)
živi i sanjari
cvijeće
jer je
bayt
i kuća-bilja

Ali i dom mrtvih
mezar
grob

(Oh milo sjećanje na, Ubavo selo
na egipatski, *Kafir al-ġamāl*
u čijem sam
greblju-gradiću
bayt
u tom buketu do-Sudnjega-dana-
zaključanih-qabura
u toj žardinjeri hiža-za-umrle
molila prijatelja Ibrāhīma
da me nastani
kada dođe vrijeme

da se i ja, napokon;
okućim)

Kuća

bayt

(u sintagmi)

može biti (muslimanska)

svéta-kuća/grad

Baytu `l-Muqaddas

iliti (židovski) Jerusalim

pa Īsāov/Isusov (mir na nj!)

Baytu `l-laḥm

Betlehem

Ali samo jedna

kuća

(oblikom ko makkanska *Ka`bah*)

Sveti hram

Nepovredivi dom

Baytu `l-ḥarām

(Univerzalna kocka, koja
sa Božanskom, Sferom
jedina dijeli svoju, srjedu
i svoje srjedmne, tetive)

daje utočište mirijadi bícâ
koja obitavaju u noj
a da ih, iz nje
niko, nikad
ne može
iseliti

To je

Kuća/Univerzum

Svijet/Bogomolja

najveća hiža;

ikad

sklonište

i dom

- Svemu stvorenom

Najprije

(Poslaničkoj) obitelji

ahlu `l-baytu

počev od Ādamove

kućne čeljadi
pa završno sa Muḥammadovom

(Neka je Allāh-ov blagoslov i mir
na sve njih, odreda!)

Bayt
je i
pagoda
paganski hram
baytu `š-šanam
kao i već spomenuta
najsvetija, *Ka`bah*
Allāhova kuća
Baytu `l-llāh
Kuća-kuće
Baytu `l-bayt

U pravcu koje, prve
nastambe, za ljude
i prve, Bogomolje;
ikad
vjernici, širom svijeta
poredani u
redove (*sufūf*)
ko bilje u
gredicama
buyūt / abyāt / buyūtāt
u (finim) lijevama
(arapskih) slova
slave svoga, Boga

I još mnogo toga stanuje u
hiži
bayt-u
a da to i ne zna

Jastuk, primjerice
(na kom se sanjari ljubi i plače)
ima svoju kuću
jastučnicu
baytu `l-miḥaddah
baš ko i rašlja
škaram (na čamcu)
baytu `l-miḡdāf
da i ne spominjem
kuću-vatre

baytu`n-nār

vatrište

ložište

U koje se (oh mati!)

iz dana u dan

sve više i više

pretvara vas butum dunyā

sav Ovosvijet

sva naša, zemna

egzistencija

Ko da, Bogami

baytu`l-walad

baytu`l-wuld / baytu`l-wild

nije, internacionalna

kuća dom

za sve rase i etnose

za bogate i prebogate

siromašne i najveću fukaru

za sve ljude;

jednako

Ko da

baytu`l-walad

nije za svu djecu svijeta, ista

djetetova-kuća

(još tačnije) hiža

čovječijega, embrija

materica

iz koje se rađa sve što je

(barem likom)

ljudsko

Pa ako smo tako

o lijehama

kućama-cvijeca

već najvažnije rekli

otvorimo, još jednom

Rječnik-vječno-suvremenog

-stvaranja

na još koju sintagmu s

hižom

bayt

I evo je

kuće narodnoga blaga

državne riznice

baytu`l -māl

a odmah, za njom
čitavog mnoštva, koje joj slič

Da i šah ima svoju hižu
šahovnicu
baytu š-šatranğ
i ubojito oružje
oružnicu
baytu `s-salāh
(negdašnj) fišekliju
baytu `l-fašak
rog za barut
nabojnjaču
baytu `l-bārūd
teško da bi se iko dosjetio

Isti je spoj radikala
bā `yā `tā `
(nadodaje R.S.)
pored toga što je
stih
bayt
(ili) kuća poezije
baytu š-ši `r
i glavni stih kasīde
baytu `l-qašīdah

Koja je onda slovna, molekula

(**pa** neka neko dokaže da je moja vjera
protu svake poezije)

još i
srž bit suština
ono što je najvrijednije za istaći
najpravija stvar

Ali
bayt
je, *yā Allāh!*
i kuća-leglo/uzrok bolesti
baytu `d-dā `

(**u** kojoj je, kakav jezik!
pohranjen odmah
i lijek, *dawā `*)

I (javna) kuća-smutnje

baytu`l-fasād

tu se negdje udjenula

Al kuću (nasreću)

nastanjuje i znanje

pa je to onda

kuća-znanja

baytu`l-`ilm

(stan il mjesto za rad učenjakâ)

I pas može imat svoju

pasju-kuću

štenaru

baytu`l-kalāb

iz koje se (noću)

svađa (ili trača)

sa Mjesecom

kao i vrijedni, mrav

čija se hiža zove

mravinjak

baytu`n-naml

O kako bi se sad obradovo

pjesnik-filozof Gaston B.

svim kontemplacijama koje niču

iz korijenâ kuće

bā`-yā`-tā`

Kojim je su/glasnicima

(snova i jave)

njihov Tvorac dodijelio

(glagolski) zadatak

da nastanjuju; skupno

da (ih) čine biti; zajedno

da daju utočište, i sklanjaju s puta

da dopuštaju provoditi noći

bāta

da udomljuju

i oko i pauka i čovjeka

(**I** pjesnika, kojeg je najteže nastanit)

Da svakom od njih dadnu

kuću

bayt

a neki i sami da ko

kuća

dolaze na Svijet

ili da u njoj, noću

razmišljaju

bayyata
da kontempliraju
stavljajući svoj mač u
kuću-korice
i da odvrćaju od svakoga zla

I da, svakako
primaju na konak
abāta
(beskućnike)

Da kuća
prazna, ne postane
stan
ustajale
bāit
samoće
da ne obajati
bayyūt
preko noći
baš ko hrana
bīt
koja se ne pojede

Al ima jedna
kuća
koja nije ni
kućica
buyayt
ni kućište
mabāt
već je malo više
hiža
i od sebe same

To je
kuća-dom
nastamba i prebivalište
mabīt
konak i sklonište
(makar samo za jednu noć)
i noćište i nácenje
(ujedamput)

Ona je, zvukom
nalik, "najslabijoj"
paukovoju kući
paućini

baytu`l-`ankabūtu

I još jedna ima

(noćna) kuća

prefinjena

dom ljubazni

baytu`l-lutf

kuća (*šūfijskoga*) vina

mejhâna

Ona baš ko i

udomljena žena

mubayyatah

prima na stan

bayyata

u svoj dom

ili na konak

(samo) pravoga muža

(nipošto) mračnjaka

mubayyita

(kamo li) intriganta

ili (opasna) urotnika

Zar, uostalom i (Sam) Bog

ne dopušta, svakom od nas

(prije no što nam, u zoru vrati duše)

provesti noć

sami ili s nekim

gradeći (kule, u snu)

ili snujuć (bune, i osvete)

ili napadajuć (pospale ljude)

ili razmišljajuć (u polusnu)

il krešući (molitvom) granje i trnje

(sa palme svoga ega)

Zar, uostalom i Bog

ne prima, na konak

u Svoju

Prastaru kuću

Baytu`l-`ātiq

ko hodočasnika

samo Svoje najbolje Stvorenje

- Čovjeka

Da svaka

kuća

hiža

treba svog stanara

ne treba ni govorit
(ostalî su jal gosti, jali uljezi)

A ako ga nema
ako u njoj
kući
bayt-u
niko ne stanuje
ako s njom niko ne diše (u paru)
onda i ona (baš ko i čovjek)
stari i nestaje brže;
kada je sama

Jer, kuća je
(očigledno)
već u svome bíću
već u svom trećem
slovu/radikalu
tā` , ء
namijenjena biti
košara za dvoje

Pa kako da pjesnik
sam-samcat
stanuje u
dvo/stihu
bayt
kad je i bíće
kuće
sazdano od
dva retka;
u/rimljena

Ko da te nastani
kućo od dva stiha
ako pjesniku ne dođe
na konak
neko ko ga čita

O stihu!
Yā bayt!
O kućo za neokućene!
O hižo za neudomljene!
O dvo/stihu za sve usamljene!

(h i ž a)